

voeding

Met het nieuwe voeradvies hoopt Hendrix UTD dat de schapen precies krijgen waaraan ze behoefte hebben.

Newton zorgt voor precieze v

Hendrix UTD introduceerde onlangs een nieuw voeradvies voor schapen: Newton. Volgens het mengvoerbedrijf levert dat een voerbesparing op, omdat de dieren beter dan ooit precies het voer krijgen dat ze nodig hebben.

Schapen vreten vooral gras. Dat is het hoofdvoedsel. 's Zomers in de wei, 's winters op stal in de vorm van kuil of hooi. En in de winter, als drachtige oeien extra voeding nodig hebben, gaat er krachtvoer bij. Lammeren krijgen ook

veelal krachtvoer bijgevoerd, voornamelijk om ze goed te laten groeien. Wel blijft gras de basis.

Maar het gras van nu is niet meer het gras van pakweg twintig jaar geleden. Dat stelt nutritionist René van de Gevel

Schapen herkauwen ook krachtvoer

Hendrix UTD laat niet alleen voor ruwvoer de vertering uitrekenen, maar voor alle grondstoffen die in het eigen krachtvoer zitten. Voor die grondstoffen geldt feitelijk hetzelfde als voor de analyses van ruwvoer: de uitgangspunten voor het berekenen van de vertering waren twintig tot dertig jaar oud en dus gedateerd.

Hendrix UTD ontdekte trouwens nog iets opvallends aan het krachtvoer: het blijkt bij te dragen aan het herkauwen. Tot nu toe werd gedacht dat de schapen het krachtvoer in de pens, de andere magen en de darmen verteerde.

van Hendrix UTD in Boxmeer. "Grasrasen zijn verbeterd, de bemesting is veranderd. We merkten dat. Bij rantsoenberekeningen bleken de schapen niet precies te presteren zoals van die rantsoenen mocht worden verwacht." Hij noemt groeicijfers die niet uitkwamen, lagere conditiescores en gezondheidsproblemen zoals dunne mest, pensverzuring en clostridia. Ook bij het melkvee zag Hendrix UTD dat de rantsoenen minder aan de verwachtingen voldeden. Het mengvoerbedrijf besloot dat nieuw verteringsonderzoek nodig was. Samen met het bedrijfslaboratorium BLGG AgroXpertus in Oosterbeek testte Hendrix UTD honderd graskuilen en honderd maiskuilen van allerlei kwaliteiten uit heel Europa op een groep zogeheten fistelkoeien. Bij die runderen kunnen monsters eenvoudig uit de pens worden gehaald om te onderzoeken hoe het ruwvoer is verteerd. Door dit onderzoek weet Hendrix UTD nu nauwkeurig hoe snel het voer ver-

e voergift

teert, welk deel verteert door herkauwen, welk deel in de pens verteert en welk deel in de darmen. Het leverde twee

indexen op: de verzuringsindex en de herkauwindex. Vervolgens zijn in samenwerking met BLGG AgroXpertus NIRS-ijklijnen ontwikkeld. De NIRS-methode meet met infraroodstraling het ruwvoer, waarna exact bekend is wat de samenstelling en de vertering van het ruwvoer is.

VIER STAPPEN

De nieuwe indexen plus de nieuwe inzichten en nieuwe technieken zijn voor Hendrix UTD reden om met een nieuw voeradvies te komen. Dat advies heet Newton. Newton levert de schapenhouder geld op, zo beweert het mengvoerbedrijf. Newton kent vier stappen. De eerste is een ruwvoeranalyse. Een ervaren schapenhouder kan voelen en ruiken of het kuilgras dat de schapen krijgen voorgeschoteld goed is. Maar voor een goede rantsoenberekening is meer nodig.

Daarom is stap 1 bij Newton: het ruwvoer laten onderzoeken door het BLGG.

De tweede stap is het bepalen van de voerbehoefte. Daarbij is niet alleen van belang hoeveel lammeren een ooi moet zogen of in welke mestfase de lammeren zitten, maar het hele verteringsproces.

“Het gaat er uiteindelijk om dat je precies voldoet aan de behoefte van het dier. We kunnen nu op pens- en darmniveau inspelen”, zegt Van de Gevel.

De derde stap van Newton is het ruwvoerrantsoen opstellen op basis van de nieuwe uitgangspunten. “Dat kan eigenlijk alleen een specialist”, zegt productmanager Corine in 't Anker van Hendrix UTD. “Voor onze klanten is het onderdeel van het advies.”

Tot slot de vierde stap die dicht tegen de derde aanligt: uitrekenen hoeveel en welk krachtvoer de schapen nodig hebben in het rantsoen om de tekorten aan te vullen. Uiteindelijk krijgen de dieren dan precies wat ze nodig hebben.

FORSE BESPARING

Voor een gemiddeld bedrijf met 250 Swifterooien voor de vleeslamproductie, met een Texelaar als vaderdier en een productie van 1,8 lammeren per ooi, bespaart Newton volgens Hendrix UTD negen euro per ooi per jaar. Dat komt voor het grootste deel doordat de afmestperiode twee weken korter wordt als gevolg van sneller groeiende lammeren en doordat de dieren efficiënter omgaan met het voer en daardoor minder krachtvoer verbruiken. Dat lijkt wat tegenstrijdig: een mengvoerbedrijf dat minder krachtvoer adviseert. Maar Hendrix UTD hoopt met Newton op meer klanten. <<

‘Alle informatie is welkom’

David Janssen heeft nog maar een dag geleden een nieuw rantsoen doorgenomen met Bert van Cleef van Beljaars Schapenpraktijk. Beljaars werkt samen met Hendrix UTD en gebruikt het Newton-advies.

Het rantsoen voor de schapen van Janssen wordt voor het eerst met Newton berekend. “Ik kon zien dat het programma dieper op een aantal componenten ingaat”, zegt Janssen.

“Kleine factoren kunnen veel schelen. Alle informatie is welkom. Het is dan aan ons om te bepalen wat we ermee doen.”

Of Janssen op voerkosten gaat besparen, kan hij niet zeggen. “We hebben dit jaar voor het eerst een mengkuil van perspulp, bierbostel, gehakseld mais en gras. Dat hebben we laten bemonsteren en met de uitslag daarvan weten we wat we nog aan krachtvoer moeten geven. Het programma liet zien dat we met eiwit moeten bijsturen. Dat gaan we met sojashroot doen.”

Janssen zegt dat hij niet het gevoel heeft dat de rantsoenberekeningen van de afgelopen jaren tekortschoten. “Je kijkt naar de schapen om te weten of ze het goed doen. Verder is het een gevoelskwestie. We willen niet bezuinigen op de zogende ooiën en voeren ook meer voordat ze gaan aflammeren. Als je dat doet, geven de ooiën goed melk voor de lammerengroei.”

DAVID JANSSEN

WOONPLAATS: VEULEN (L.)

BEDRIJF: SAMEN MET BROER SEF EEN VLEESLAMBEDRIJF MET 650 OVERJARIGE OOIEN. 500 ERVAN ZIJN ¾ TEXELAAR EN ¼ FIN EN 150 ZIJN NOORDHOLLANDERS